

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Petrem Sedlákem ve věci

žalobkyně: **L. R.**
bytem X

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 8. 1. 2024, č.j. X,

takto:

I. Žaloba **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou se žalobkyně domáhala zrušení shora označeného rozhodnutí žalované, kterým bylo rozhodnuto ve věci námitek proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 19. 10. 2023, č. j. X, tak, že námítky byly zamítnuty a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně bylo potvrzeno. V řízení před správními orgány byla zamítnuta žádost žalobkyně o invalidní důchod pro nesplnění podmínek § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, neboť její pracovní schopnost poklesla pouze o 30 %.

II. Podání účastníků

2. V podané žalobě žalobkyně namítla, že její aktuální zdravotní stav po prodělaných onkologických onemocněních, ke kterým se přidal zhoubný novotvar štítné žlázy, ortopedické a neurologické problémy zad, neodpovídá stavu, který se popisuje ve zdravotnických posudcích.
3. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby s tím, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII., odd. E, položce 1b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 20 % s navýšením dle § 3 odst. 1 téže vyhlášky o 10 %. Posudky posudkových lékařů jsou podle ní objektivní a subjektivní úvahy žalobkyně nejsou důvodem pro uznání invalidity. K prokázání zdravotního stavu navrhla zpracování posudku posudkovou komisí MPSV.

III. Posouzení věci krajským soudem

4. Žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a je přípustná.
5. Žaloba není důvodná.
6. Z obsahu správního spisu vyplývá, že lékařem OSSZ Znojmo byl dne 17. 10. 2023 vyhotoven posudek o invaliditě, dle něhož se u žalobkyně jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav s poklesem její pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu o 20 % s navýšením dle § 3 odst. 2 vyhlášky č. 359/2009 Sb. o 10 %. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII., odd. E, položce 1b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. V řízení o námitkách byl pracovištěm ČSSZ Plzeň, odd. lékařské posudkové služby, dne 18. 12. 2023 vypracován posudek o invaliditě, dle něhož se u žalobkyně jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII., odd. E, položce 1b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 20 % s navýšením dle § 3 odst. 1 téže vyhlášky o 10 %.
7. Krajský soud nechal vypracovat posudek PK MPSV (posudek ze dne 18. 9. 2024), který byl proveden u jednání soudu jako důkaz. PK MPSV zasedala ve složení předsedy komise, lékaře z oboru neurologie a tajemníka. Žalobkyně byla jednání přítomna a s posudkovým závěrem byla seznámena. PK MPSV vycházela při zpracování posudku z podkladové dokumentace, vč. pracovní anamnézy a doplnění zdravotních zpráv, a dospěla k závěru, že u žalobkyně nešlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35 %, tj. žalobkyně není invalidní.
8. Podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Podle § 39 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění platí, že při určování poklesu pracovní schopnosti se vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu, a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, b) zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav, c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován, d) schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával, e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %.

9. Posouzení míry poklesu pracovní schopnosti a stanovení dne vzniku invalidity je otázkou odbornou, medicínskou (důchod podmíněný dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem), a rozhodnutí soudu tak závisí především na odborném lékařském posouzení. Správní soud si proto nemůže učinit úsudek o této otázce sám a dle shora citované úpravy za tímto účelem pověří k posouzení zdravotního stavu žalobce (pokud žalobní námitky tímto směrem míří) posudkovou komisí MPSV. Posudek této posudkové komise, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. Posudkový závěr by měl být náležitě zdůvodněn, aby byl přesvědčivý i pro soud, který nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity závisí především (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2013, č. j. 6 Ads 12/2013–22).
10. V případě invalidity musí být z posudku vždy zřejmé, že zdravotní stav posuzované osoby byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotní dokumentace i s přihlédnutím ke všem jí tvrzeným obtížím, dále v něm musí být uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav lze podřadit pojmu dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, a pokud ano, v jakém rozsahu v důsledku zdravotního postižení poklesla schopnost pracovní činnosti posuzovaného. Procentuální míru poklesu schopnosti pracovní činnosti podle charakteru zdravotního postižení pak komise hodnotí podle přílohy k právnímu předpisu, přičemž zdravotní postižení musí být zařazeno s ohledem na druh a intenzitu postižení pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku této přílohy, a současně musí být objasněno, proč v rámci zde stanoveného rozpětí komise určila míru poklesu pracovní schopnosti v dané výši. Dále musí být zvážen i rozsah a závažnost dalšího nebo dalších zdravotních postižení pro možné zvýšení (nebo snížení) základního bodového ohodnocení a případně provedena i rámcová pracovní rekomandace (srov. například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2013, č. j. 3 Ads 91/2012–19).
11. K tomu je třeba nejprve poznamenat, že při určení míry poklesu pracovní schopnosti nemá žalovaná žádný prostor pro správní uvážení. Jedná se o otázku posouzení zdravotního stavu (které závisí na využití odborných lékařských znalostí) dle kritérií zákona o důchodovém pojištění a vyhlášky o posuzování invalidity. V tomto ohledu je daná otázka předmětem plného soudního přezkumu za využití odborného podkladu v podobě posudku PK MPSV. Ostatně, pokud by tomu bylo jinak, meze přezkumu správního uvážení jsou mnohem užší – soud by správní uvážení nemohl nahradit vlastní úvahou a mohl by zkoumat pouze to, zda správní orgán při jeho aplikaci nevybočil z mezí stanovených ústavními principy, zejména zákazu libovůle, ochrany rovnosti a zákazu diskriminace a zachovávání lidské důstojnosti.
12. Žalovaná obecně nemá možnost jakkoliv hodnotit vhodnost právní úpravy a způsobu posuzování poklesu pracovní schopnosti dle vyhlášky o posuzování invalidity. Teoreticky není vyloučeno, aby krajský soud z určitých důvodů k některému ustanovení vyhlášky nepřihlédl, případně shledal dokonce rozpor zákona s ústavním pořádkem (a využil postupu dle čl. 95 odst. 2 Ústavy), k tomu by však musely v konkrétní věci vést silné ústavně právní důvody, které v nyní projednávané věci soud nespaturuje.
13. Další podstatnou skutečností je, že soud je při hodnocení zákonnosti rozhodnutí žalovaného povinen vycházet ze skutkového a právního stavu, který zde byl v době vydání rozhodnutí správních orgánů (viz § 75 s. ř. s. – k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu

ze dne 12. 7. 2017, č. j. 6 Ads 316/2016–28, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2020, č. j. 9 Ads 289/2019–39).

14. Soud se proto zabýval tím, zda byly splněny požadavky na posouzení zdravotního stavu PK MPSV při zohlednění skutkového stavu, který zde byl v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí.
15. Žalobkyně předložila u jednání PK MPSV listinné důkazy, které jsou datovány až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí, a to – jak uvedla PK MPSV v posudku – zprávu z Fakultní nemocnice Motol, kl. nukl. medicíny – propouštění zpráva – 7. 6. 2024 -14. 6. 2024, nález ze dne 16. 5. 2024 (MUDr. K. V., Ph.D., poučení pacienta ze dne 20. 6. 2024 Nem. Znojmo, neurologický nález ze dne 6. 2. 2024, 16. 1. 2024, 14. 8. 2024 (MUDr. N. B.), Nem. Znojmo, Ortopedický nález – MUDr. P. Š., 3. 9. 2024; 16. 4. 2024, lékař nečitelný. Tyto listiny žalobkyně soudu nepředložila a PK MPSV je k posudku pro soud nepřipojila.
16. PK MPSV ve svém posudku dospěla ke shodným závěrům jako posudkoví lékaři při předcházejícím posouzení zdravotního stavu žalobkyně. Při zhodnocení dospěla posudková komise k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýraznějším dopadem na pokles pracovní schopnosti bylo zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII., odd. E, položce 1b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., v platném znění, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 10-20 %, posuzované byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 20 % s navýšením o 10% s ohledem na další posudkové významné skutečnosti.
17. S ohledem na to, že žalobkyně uvedla proti napadenému rozhodnutí zcela obecné námitky, a s ohledem na to, že soud provedl posudek PK MPSV u jednání jako důkaz, považuje soud za dostačující na tomto místě shrnout závěr posudku PK MPSV. Ta dospěla k závěru, že u posuzované je příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu vertebrogenní algický syndrom polyetážový s poruchou statodynamiky krční páteře, thorakalgie a LS syndrom při sinistroskolióze a protruzi disku L4/S1 s foraminostenózou oboustranně bez jednoznačné iritace kořenů L5 a SI . Na HKK i DKK bez senzomotorického a reflexologického nálezu, resp. PK MPSV *„došla k závěru, že k datu vydání napadeného rozhodnutí ČSSZ šlo u posuzované ženy o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou byl bolestivý syndrom páteřní s lehkým funkčním postižením. Jedná se o postižení více úseků páteře, s omezením pohyblivosti, je porucha statiky a dynamiky páteře s občasnými projevy kořenového dráždění, s minimálním objektivním nálezem, bez známek poškození nervů, některé denní aktivity jsou vykonávány s obtížemi.“*
18. PK MPSV v posudku dospěla k závěru, že u žalobkyně nejsou splněny podmínky pro hodnocení dle kap. XIII, odd. E, pol. 1c ani 1d. Nejedná se u ní o často recidivující projevy kořenového dráždění s funkčně významným neurologickým nálezem, s poškozením nervu, se symptomatologií neurogenního močového měchýře či dokonce o těžké postižení nervů, závažné parézy, svalové atrofie, poruchy hybnosti končetin či o závažné poruchy funkce svěračů.
19. Obsah posudku PK MPSV je zcela jednoznačný a přehledný. Žalobkyně nijak netvrdí, že by posudkoví lékaři nevycházeli z lékařských zpráv, které by předložila, případně, že by pominuli nějaká další vyšetření, pouze nesouhlasila s hodnocením, které provedli posudkoví lékaři ČSSZ. Z posudku PK MPSV jasně plyne, že zdravotní dokumentace žalobkyně byla opětovně hodnocena, a to vč. zpráv, které byly předloženy až u jednání komise a které

referují o zdravotním stavu žalobkyně po vydání žalobou napadeného rozhodnutí. V tomto směru jsou závěry posudku zcela dostatečné.

20. Žalobkyně sice namítala další zhoršování zdravotní stavu, a to „*nález C73 novotvar štítné žlázy, ortopedické a neurologické problémy zad*“, nicméně případná progresa onkologického onemocnění štítné žlázy, ani zhoršení ortopedických a neurologických problémů zad po vydání žalobou napadeného rozhodnutí (které by snad mohly prokazovat zdravotní zprávy předložené na jednání PK MPSV) nemohou být důvodem pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí. Soud zdůrazňuje, že i PK MPSV je vázána skutkovým stavem, který zde panoval v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí, tj. k přezkumu zdravotního stavu může přistoupit pouze k tomuto datu. Zprávy, které popisují zdravotní stav žalobkyně po datu vydání žalobou napadeného rozhodnutí, jsou proto posudkově nerelevantní.
21. Soud zdůrazňuje, že v průběhu řízení žalobkyně *soudu* žádnou změnu zdravotního stavu nedoložila, a to ani poté, co byla vyzvána k odstranění vad rozhodnutí. S ohledem na to, že alespoň kopii napadeného rozhodnutí soudu doručila žalovaná, přistoupil soud k přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí, byť v rozsahu, který velmi stručně vymezila žalobkyně v podané žalobě přesto, že na výzvu k odstranění vad žalobkyně nereagovala a bylo by možno přistoupit i k odmítnutí žaloby.
22. Neadekvátnost žalobou napadeného rozhodnutí tvrdila žalobkyně s ohledem na svůj *aktuální* stav, tj. patrně stav v době podání žaloby. Tato žalobní námitka s ohledem na shora uvedené a § 75 s. ř. s. nemůže být důvodná.
23. Soud dospěl k závěru, že předložený posudek PK MPSV splňuje parametry kladené na něj ustálenou judikaturou správních soudů. Posudkové hodnocení je z hlediska relevantních zdravotních omezení žalobkyně úplné a z hlediska souladu posudkových závěrů také přesvědčivé. Soud se ztotožňuje se závěry PK MPSV a žalované, že žalobkyně ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí nebyla invalidní.

IV. Závěr a náklady řízení

24. Krajský soud z výše uvedených důvodů žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nebyla v řízení úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení ex lege (§ 60 odst. 2 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o ní musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 17. února 2025

Petr Sedlák, v. r.
samosoudce

